

>Autores de l'article:
Tatiana Pina. *Facultat de Magisteri (Universitat de València)*
Tatiana.Pina@uv.es
M. Ángeles Fernández-Zamudio.
Institut Valencià d'Investigacions Agràries (IVIA)
fernandez_marzam@gva.es

El **Pla BonProfit** aposta per aquests treballs amb el convenciment que abordar el MA amb la comunitat educativa permet avançar en la seua prevenció i reducció. Fins ara:

1. S'ha quantificat el MA originat en el menjar en diversos centres educatius.
2. S'ha detectat necessitats i punts d'interés en el professorat d'educació Infantil i Primària.
3. S'ha elaborat un dossier que arrecplega recursos per a treballar el MA en les classes.
4. S'ha sensibilitzat i format al futur professorat d'educació Infantil i Primària (Facultat de Magisteri) perquè incorpore a la docència aquesta temàtica quan arribe a les seues aules.

SEQÜÈNCIA DE TREBALL

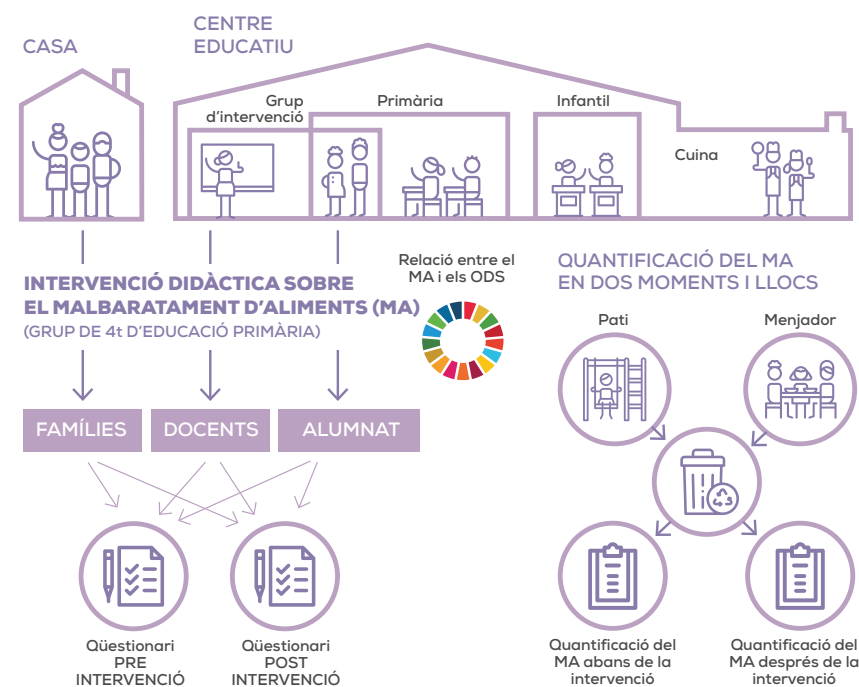
Realitzada en un centre escolar de la ciutat de València per a visibilitzar, sensibilitzar i educar a l'alumnat de 4t d'Educació Primària i a la resta de la comunitat educativa sobre el malbaratament alimentari (MA).

Els centres educatius, claus en la prevenció i reducció del malbaratament alimentari

Un terç de tots els aliments produïts al món es perd o es malbarata, la qual cosa equival a 1.300 milions de tones d'aliments a l'any. Aquest desapropiament suposa un gran desafiament global que està estretament relacionat amb greus problemes socioambientals interconnectats, com el canvi climàtic, la contaminació, l'explotació i degradació dels ecosistemes, i les grans desigualtats socials. Impacta per tant en les tres dimensions de la sostenibilitat: la social, l'ambiental i l'econòmica. En conseqüència, la reducció del malbaratament alimentari (MA) és un gran repte que ha de ser atès de manera urgent des del prisma de la sostenibilitat i que queda recollit en la meta 12.3 de l'agenda 2030.

En aquest context, els centres educatius juguen un paper molt important, ja que es calcula que a Espanya subministren el 27% del total de menjars servits pel servei de restauració col·lectiva. D'una banda, mitjançant la formació, poden

contribuir al fet que la comunitat educativa —alumnat, professorat i famílies— adopte i promoga un model alimentari més saludable i sostenible. De l'altra, poden promoure la prevenció i reducció del malbaratament d'aliments mitjançant la visibilització, la sensibilització i l'educació, fomentant el consum més responsable de recursos. Per aconseguir-ho, és necessari conèixer-ne tant les fortaleses com les necessitats i, d'aquesta manera, dissenyar eines i estratègies que, alineades amb l'Agenda 2030 i el pla de sostenibilitat del centre, permeten aprofitar totes les oportunitats de cara a la consecució d'aquest objectiu. En aquest sentit es treballa des de la Facultat de Magisteri (Universitat de València), en col·laboració amb l'IVIA i la Direcció General de la PAC (Conselleria d'Agricultura, Pla BonProfit), implicant el professorat d'Educació Infantil i Primària, una implicació que pretén fer-se extensiva a la resta de la comunitat educativa.

CONSERVACIÓ DE VARIETATS FRUITERES TRADICIONALS

«Empelts de la memòria»

La conservació de les varietats fruiteres tradicionals (VFT) és de gran interès per la diversitat i singularitat de la seua informació genètica, la qual les fa molt adaptables al canvi climàtic i útils en la millora genètica (FAO 2010). A més, la seua recuperació ajuda a diversificar els cultius de zones rurals i, per tant, al seu desenvolupament (Pérez 2014; Tendre et al. 2016).

A la Comunitat Valenciana, el primer objectiu és conservar varietats tradicionals de cultius hortícoles en risc d'erosió genètica, i la conservació de la variabilitat genètica de fruiteres se centra en la creació de bancs de germoplasma com els de cítrics, caqui i nesprer, creats en l'IVIA. Les accions de prospecció, conservació i caracterització de varietats tradicionals d'altres espècies

fructíferes són escasses (Agost-Andreu 2019).

Enfront de l'amenaça de desaparició d'aquesta rica diversitat, el projecte Empelts de la Memòria, de *Connecta Natura*, en col·laboració amb els Parcs Naturals de la Serra d'Espadà i la Tinença de Benifassà, està localitzant, recopulant i multiplicant arbres de VFT de les comarques de Castelló, i revaloritzant el coneixement tradicional associat a aquests cultius. Amb aquesta finalitat, s'està creant una col·lecció de varietats de referència —cirerers, albercoquers, pereres, pomeres, figueres...—, al mateix temps que la Xarxa de Guardians de Varietats i Coneixements Tradicionals de les Comarques de Castelló col·labora en la prospecció, conservació i estudi d'aquestes varietats, plantant VFT amb la finalitat

d'observar-ne la resposta en diferents condicions. El projecte està finançat pel programa H2020-Radiant i per la línia d'ajudes per al foment de la innovació tecnològica a través de finques o explotacions col·laboradores de la Generalitat Valenciana (Orden 28/2018).

BIBLIOGRAFIA

Agost-Andreu, P. (2019). *De antiguas raíces, nuevos frutos. Recuperación de variedades tradicionales de frutales de la Sierra de Espadán y análisis de su función económica y cultural durante el siglo XX*. Màster oficial en Agroecologia. Una mirada per a la sustentabilitat rural. Universitat de Còrdova.

>Autor de l'article: Pau Agost Andreu
pau.connecta@gmail.com

MODERNITZACIÓ EN LA COMUNITAT DE REGANTS DE LLÍRIA

Instal·lació de bombament solar flotant en una bassa de reg

A fi de disminuir el cost energètic i afrontar l'escassetat de recursos hídrics, la Comunitat de Regants de Lliria ha emprat un projecte de modernització del seu sistema de reg. La iniciativa consisteix en la instal·lació, dins d'una bassa de reg, de panells solars sobre una plataforma flotant. L'execució, la qual estarà concloua en 2022, permetrà l'aprofitament per part d'aquesta comunitat d'energia renovable i neta.

Com a efecte afegit, gràcies al disseny de la plataforma fotovoltaica, els responsables del projecte esperen millores notables pel que fa al consum d'aigua, tant qualitativament, per la disminució d'algues, com quantitativament, gràcies a la reducció de pèrdues per evaporació, ja que disminueix la superfície sobre la qual incideix la radiació solar. En concret, l'actuació consisteix en la instal·lació del parc solar fotovoltaic flotant sobre una bassa de regulació per a proveir d'energia solar a dos sondejors. La generació prevista de 1.113,44 MWh a l'any implica, a banda d'una disminució dels costos energètics, la reducció simultània de les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle. La instal·lació, sobre flotadors modulars encaixables, consta de 2.520 mòduls fotovoltaics amb 869,407 kWp de potència instal·lada. D'altra banda, les bombes són verticals submergides, de 255 kW. En la Comunitat de Regants de Lliria consideren in-

dispensable aquesta iniciativa puix que contribuirà a reduir els costos d'explotació i ajudarà els agricultors a rendibilitzar la producció en un moment en què el rendiment de l'activitat és molt baix. Amb un pressupost pròxim al milió i mig d'euros, el projecte està sent cofinançat per la Generalitat Valenciana, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, i el Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural.

Informació aportada pel Servei de Regadius i l'Agència Valenciana de Foment i Garantia Agrària (AVFGA).

ENLLAÇ WEB

BONES PRÀCTIQUES DEL PDR 2014-2020 (vegeu p. 23 i 24)